

वस्तकः-स्तिका, वस्तकः-स्तिका, विवस्तिषकः-षिका, वावस्तकः-स्तिका;
वस्तिता-त्री, वस्तयिता-त्री, विवस्तिषिता-त्री, वावस्तिता-त्री;
इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि चौरादिकगर्जयतिवत् (378) बोध्यानि ।

(1582) “ वह प्रापणे ”

(I-भ्वादिः-1004. द्विकर्म. अनि. उभ.) यजादिः ।

‘प्रापणे=धारणे’ इति काशकृत्स्नः ।

वाहकः-हिका, वाहकः-हिका, ¹विवक्षकः-क्षिका, वावहकः-हिका;
²बोढा-ढी, [निर्वहिता], वाहयिता-त्री, विवक्षिता-त्री, वावहिता-त्री;
परिवहन्-उद्धहन्^A-न्ती, प्रणिवहन्, प्रवहन्-न्ती, ³व्यतिवहन्-न्ती, ⁴वाहयन्
भारं देवदत्तेन, वाहयन् यवान् बलीवर्दान्, विवक्षन्-न्ती; —
वक्ष्यन्-न्ती-ती, वाहयिष्यन्-न्ती-ती, विवक्षिष्यन्-न्ती-ती; —
वहमानः^B, वाहयमानः, विवक्षमाणः, वावह्यमानः;
वक्ष्यमाणः, वाहयिष्यमाणः, विवक्षिष्यमाणः, वावहिष्यमाणः;

1. धातोरनिदत्वात् सञ्जन्ते, ‘हो ढः’ (8-2-31) इति धातुहकारस्य ढत्वे, ‘बढोः कः सि’ (8-2-41) इति ककारे ‘आदेशप्रत्यययोः’ (8-3-59) इति षत्वे च रूपं बोध्यम् ।

2. वृचि, ‘सहिवहोरोद् अवर्णस्य’ (6-3-112) इत्युपधाकारस्य ओकारे ढत्व-
श्रुत्वढलोपदीर्घेषु रूपमेवम् । एवं तव्यदादिष्वपि ज्ञेयम् । ‘आकाशो ह वै नामरूपयो-
निर्वहिता—’ (छान्दोग्ये 8-14-1) इत्यत्र तु छान्दसत्वात् न ओकार उपधायाः ।
प्रत्ययस्येडागमोऽपि छान्दसत्वादेव । स्पष्टमिदमुपनिषद्भाष्येषु ।

3. “ ‘वि’ ‘अति’ इत्युपसर्गद्वयपूर्वकात् वहधातोः ‘कर्तरि कर्मव्यतिहारे’ (1-3-14)
इत्यात्मनेपदे प्राप्ते ‘न गतिर्हिसार्थेभ्यः’ (1-3-15) इति निषेधे व्यतिवहन्
इति रूपं सिद्धयति । आचार्यचरणैः ‘वहेर्न निषेध इति केचित्’ इत्युक्तत्वात्
तन्मते व्यतिवहते इत्युदाहृतम् ” इति प्रक्रियाकौमुदी ।

4. ‘नीवह्योः प्रतिषेधः’ (वा. 1-4-52) इति अण्यन्तावस्थायां कर्तुः ण्यन्ते
कर्मत्वस्य प्रतिषेधात् रूपमेवम् । ‘वहेः अनियन्तृकर्तृकस्य’ (वा. 1-4-52) इति
कर्मत्वस्य प्रतिप्रसवसद्भावात्, अत्र च नियन्तृ=(सारथि) कर्तृकत्वात् कर्मत्वं
भवत्येव ।

A. ‘लाङ्गूलमुद्धतं धुन्वन् उद्धहन् परिघं गुरुम् ।’ भ. का. 9.7.

B. ‘सहैव चरमाणौ द्वौ वहमानौ मितं धनुः’ । अत्र वयोवचने चानश् इति
प्रक्रियासर्वस्वे ।